

آیادولت در حال نوسان گیری از نرخ دلار است؟

یک اقتصاددان گفت: تاکنون نشانه‌ای از اینکه دولت بخواهد برای تأمین کسری بودجه خود اقدام به افزایش نرخ ارز کرده باشد، یافت نشده‌است.

مرتضی افقه، اقتصاددان و استاد دانشگاه در گفت‌وگو با مهر در خصوص التهابات اخیر بازار ارز گفت: این التهابات بیشتر ناشی از رویداد‌های منطقه، افزایش دامنه درگیری‌ها و انتخابات آمریکاست، به همین دلیل برخی ادعاهای عجیب در توجیه افزایش نرخ ارز را به‌هیچ‌وجه نمی‌توان پذیرفت. افقه در پاسخ به ادعای مطرح شده پیرامون نوسان‌گیری دولت از افزایش نرخ ارز اعلام داشت: تاکنون هیچ نشانه‌ای از اینکه دولت بخواهد برای تأمین کسری بودجه خود اقدام به افزایش نرخ ارز کرده باشد، یافت نشده‌است. از طرفی به هر حال نرخ دلار در بودجه مشخص بوده و بعید به نظر می‌رسد که دولت به‌طور عمدانه در شکل‌گیری این التهابات نقش داشته باشد. این اقتصاددان در بخش دیگری از اظهارات خود با اشاره به منفی بودن تراز تجاری و تأثیر آن بر بازار ارز اظهار داشت: از آنجاکه دولت تقریباً به‌طور کامل، انحصار بازار ارز را در اختیار دارد، هرچه دستش برای عرضه ارز بازتر باشد، طبیعتاً می‌تواند تأثیرگذارتر باشد. وی افزود: تراز اگر منفی باشد به این معنی است که دولت به‌اندازه کافی ارز ندارد و اگر هم داشته باشد، منابع خود را برای تأمین کالاهای اساسی یا سپری‌کردن شرایط سخت حفظ می‌کند.

وی تحلیل عمده‌ای در معتقدند نرخ دلار باید به‌اندازه اختلاف تورم ایران و آمریکا، افزایش پیدا کند ر غیرمنطقی دانست و گفت: نرخ دلار مانند دیگر کالاها بر اساس متغیرهای علم اقتصاد تعیین می‌شود، در واقع بازار ارز، بازاری انحصاری و تاابع نظریه‌های انحصار یا مونوپولی است. این اقتصاددان ادامه داد: جالب است همین افراد می‌گویند بازار نباید دستوری باشد؛ اما با این نظر خود می‌خواهند بازار ارز را دستوری کنند و این موضوع پشه‌ان‌های می‌شود برای افزایش مکرر نرخ ارز، همچنین وقتی دولت به‌اندازه کافی ارز داشته باشد می‌تواند نرخ ارز را تعیین کند. افقه در ادامه افزود: به‌طور مثال اگر میزان عرضه دلار مانند هر کالای انحصاری دیگر، زیاد باشد می‌توان قیمت را کنترل کرد و در صورت کمبود آن، نرخ ارز افزایش خواهد یافت، آنچه مشخص است وقتی دولت می‌تواند نرخ ارز را کنترل کند از این رویه امتناع نخواهد کرد، به‌خصوص در کشور ما تجربه نشان داده که نرخ ارز در زندگی و معیشت مردم بسیار تأثیرگذار است. به‌گفته‌اش کارشناس اقتصادی ۸۰ درصد کالاهای وارداتی در کشورها واسطه‌های یاسرمایه‌ای هستند، این به این معناست که قیمت ارز هم در کالاهای تولید داخل و هم در کالاهای مصرفی وارداتی تأثیرگذار است. بنابراین دولت برای کنترل قیمت کالاها ناچار است که نرخ ارز را تثبیت کند. وی ادامه داد: اصلی‌ترین موضوع در اقتصاد، تولید است. وقتی تولید در کشور رونق داشته باشد تقریباً بقیه متغیرها نیز به سمت تعادل حرکت می‌آیند که تولید حمایت نمی‌شود و در اولویت تصمیم‌سازان قرار ندارد. افقه تصریح کرد: در حال حاضر بدون در نظر گرفتن تحریم‌ها، بخش عمده‌ای از بنگاه‌های کوچک و متوسط مافقط از ۵ تا ۶ درصد ظرفیت خود استفاده می‌کنند و این موضوع هیچ ارتباطی به تحریم‌ها ندارد و مربوط به سازوکارهای داخلی، مشکلات اداری، قوانین مکرر، مدیریت ناکارآمد و غیره است. در واقع اگر این مشکلات مرتفع نشود، بقیه متغیرها نیز قابل حل نیست. این اقتصاددان در پایان پیرامون پیش‌بینی نرخ ارز اعلام داشت: اگر جنگ بین فلسطین و رژیم صهیونیستی نیز اتمام پیدا کند، بعید می‌دانم که نرخ دلار کمتر از ۵۱ هزار تومان شود.

اخبار

برنامه تغییر شیوه محاسبه قبوض آب

مدیرعامل شرکت مهندسی آب و فاضلاب کشور قیمت تمام‌شده آب در تهران را حدود ۳ هزار تومان عنوان کرد و گفت: در برخی طبقات مصرف، حتی ۱۲ درصد هزینه‌ای که می‌کنیم را هم نمی‌توانیم دریافت کنیم. هاشم امینی در گفت‌وگو با ایلنا، درباره به‌کارگیری ابزار تعرفه برای کاهش مصرف آب در کشور اظهار داشت: واقعیت اینکه قیمت تمام‌شده آب با قیمت فروش فاصله بسیار زیادی دارد و در برخی طبقات مصرف حتی ۱۲ درصد هزینه‌ای که می‌کنیم را هم نمی‌توانیم دریافت کنیم و این جای نگرانی دارد. ولی اعتقاد داریم تعرفه روش قطعی مدیریت منابع آب کشور نیست یک فرهنگ سازی درستی را باید در جامعه تبلیغ کرد و تبیین کنیم که هر خانوار در کشور بپذیرد که در یک اقلیم خشک و نیمه خشک قرار دارد و نسبت به مصرف آبی که برای تولید آن هزینه‌های سنگینی می‌شود که کیفیت لازم را پیدا کند؛ توجه و دقت کنند که آب را بی‌رویه مصرف نکنند. وی تأکید کرد: توصیه ما این است که از روش‌های مدیریت مصرف استفاده کنیم و به جای افزایش تعرفه‌ها از مسیر فرهنگسازی نسبت به کاهش مصرف آب اقدام کنیم. مدیر عامل شرکت مهندسی آب و فاضلاب کشور قیمت تمام‌شده آب در تهران را حدود ۳ هزار تومان عنوان کرد و افزود: با وجود این میزان هزینه برای تأمین آب، آب‌بهای دریافتی ما بسیار کمتر از این عدد است.

پنجشنبه

۱۳۰۱۱۰۲۱۴

۲۵ رجب ۱۴۴۵/۰۱ فوریه ۲۰۲۴

سال پنجم

شماره ۱۷۶۰

armanmeli.ir

سفره مردم، دغدغه اصلی سال آینده

معیشت مردم قربانی بحران ناکارآمدی

پارادوکس فروش نفت بیشتر درآمد کمتر؟

و خارجی می‌تواند باعث بهبود وضعیت اقتصادی در کشور شود.

بولداران در سایه امن معافیت و فرارهای مالیاتی
برخی از مسئولان بر این باور هستند که دریافت مالیات فرصتی برای توزیع عادلانه درآمد هاست که می‌تواند نتایج خوبی به دنبال داشته باشد. هر چند کاهش اتکای دولت به درآمدهای نفتی و اقتصاد تک محصولی رویکردی مطلوب به شمار می‌آید، اما فقدان زیرساخت‌های مناسب و عدم شفافیت در اخذ و هزینه کردهای مالیاتی و همچنین معافیات و فرارهای مالیاتی چشم انداز مناسبی در این زمینه ترسیم نکرده است و اکثریت معتقدند مالیات ستانی فقط بر شانه قشر متوسط جامعه سنگینی خواهد کرد و بولداران همچنان در سایه ماندگان طرح‌های تأمین درآمد دولت هستند.

بودجه ۱۴۰۳ با واقعیات همخوانی ندارد

محمود جامساز با بیان اینکه لایحه بودجه ۱۴۰۳ چهار تفاوت شکلی با لویاح سال‌های گذشته دارد که ماهیتی نیستند، گفت: تفاوت نخست، دو مرحله‌ای بودن بودجه ۱۴۰۳ است. مرحله اول احکام بودجه و بعضی از جداول مهم است و در مرحله دوم به مصارف پرداخته شده است. تفاوت دوم، پیش‌بینی درآمدها و هزینه‌های سال آینده در این لایحه از نرخ تورم کمتر است. وی افزود: در حالی درآمدها و هزینه‌ها ۱۸ درصد افزایش یافته است که تورم حدود ۵۰ درصد است. البته دولت تورم را در حال حاضر ۲۶ درصد اعلام کرده است. این تناقضات درستی آمارها را تردید آمیز می‌سازد. مشخص نیست رقم واقعی تورم چقدر است. البته رقم واقعی تورم را مردم احساس می‌کنند و نیازی به اعلام ارقام تناقض نیست. جامساز در ادامه گفت: چون درآمدها و هزینه‌های بودجه کمتر از تورم و ۱۸ درصد افزایش یافته است و هدف بودجه تورم ۴۰ درصد در پایان سال است، می‌توان گفت این بودجه یک بودجه انقباضی است. در ضمن باتوجه به حجم عظیم نقدینگی و رسوب آن در بخش پولی اقتصاد، تحقق هدف تورم ۴۰ درصدی تردید آمیز و بسیار خوش‌بینانه است که با واقعیات اقتصادی امروز همخوانی ندارد. این اقتصاددان با بیان اینکه سومین تفاوت لایحه بودجه ۱۴۰۳ این است که در بودجه‌های قبلی ابتدا مصارف مشخص می‌شد، گفت: یعنی هزینه‌های درخواستی وزارتخانه‌ها و واحدهای تابعه آنها و هر نهادی که در بودجه ردیف داشت در سازمان برنامه و بودجه متمرکز و پس از اعمال مختصر تغییراتی، مبنای تعیین منابع قرار می‌گرفت. بدین مفهوم که درآمدهای واقعی تعیین و سپس کسری‌ها را با افزایش درآمدها، متوجهانه جبران می‌کردند تا بودجه تراز شود. از این رو همواره بودجه‌های سالیانه با کسری پنهان تدوین شده است که خود را طی سال آشکار می‌ساخت. امسال برخلاف لویاح گذشته ابتدا منابع تعیین شده است تا براساس آن مصارف را تعیین کنند. البته این مساله باید در عمل و اجرا سنجیده شود. زیرا مشخص می‌شود که درخواست نهادها عم از دولتی و یا فرادولتی که در بودجه دارای ردیف هستند چقدر است و این درخواست‌ها باید با منابع هماهنگی داشته باشند. در غیراینصورت طبق روال همیشگی، بودجه با کسری پنهان بسته می‌شود. وی گفت: تفاوت چهارم بودجه ۱۴۰۳ با

پیش‌بینی رشد اقتصادی ایران

ایالات متحده و چندین بازار بزرگ نوظهور از رشد تولید ناخالص داخلی جهانی برای سال ۲۰۲۴ به سمت بالا بازبینی کرد. صندوق بین‌المللی پول (IMF) پیش‌بینی رشد اقتصاد جهانی خود را برای سال ۲۰۲۴ به سمت بالا اصلاح کرد که منعکس‌کننده ارتقای برخی از اقتصادهای پیشرو است. پیش‌بینی می‌شود رشد جهانی در سال جاری میلادی ۳.۱ درصد باشد که ۰.۲ درصد بیشتر از پیش‌بینی‌های قبلی این سازمان در ماه اکتبر است، در حالی که برآورد برای سال ۲۰۲۵ بدون تغییر در ۳.۲ درصد باقی مانده است. صندوق بین‌المللی پول در گزارش چشم‌انداز اقتصاد جهانی ماه ژانویه اعلام کرد که این امر ناشی از انعطاف‌پذیری بهتر از حد انتظار در

انتقال آماری از نتیجه رشد قوی‌تر از حد انتظار در سال گذشته است. پیش‌بینی رشد اقتصاد آمریکا برای سال ۲۰۲۵ از ۱.۸ درصد به ۱.۷ درصد کاهش یافته است. صندوق بین‌المللی پول با کمک رشد قوی‌تر از حد انتظار در سال ۲۰۲۳ و افزایش هزینه‌های دولت برای ظرفیت‌سازی در برابر بلایای طبیعی، پیش‌بینی رشد خود را برای چین ۰.۴ درصد افزایش داد و به ۴.۶ درصد در سال ۲۰۲۴ رساند. پیش‌بینی می‌شود دومین اقتصاد بزرگ جهان در سال ۲۰۲۵ به میزان ۴.۱ درصد رشد کند که نسبت به پیش‌بینی ماه اکتبر تغییری نکرده است.

انتظار می‌رود تولید ناخالص داخلی منطقه یورو در سال ۲۰۲۴ به میزان ۰.۹ درصد و در سال ۲۰۲۵ به میزان ۱.۷ درصد افزایش

اقتصاد

ذره بین

دود اختلاف برسر افزایش قیمت بلیت هواپیما

به چشم مسافران رفت

به‌رغم وعده مسئولان در خصوص نظارت بر فروش بلیت هواپیما، بررسی میدانی حاکی از آن است که این بازار در شرایط خود نابسامانی به سر می‌برد از اواسط دی ماه بلیت مسیره‌ای پرتردد با افزایش صد درصدی مواجه شد به طوری‌که مسافران از وضعیت قیمت‌گذاری بلیت‌ها شاک‌ی بودند. زمانی‌که دلیل این افزایش را پیگیری کردیم ایرلاین‌ها مدعی شدند دلیل گرانی بلیت به دلیل ثابت بودن نرخ در طول ۲ سال گذشته بود. ایرلاین‌ها دا‌عی می‌کنند که قیمت بلیت هواپیما با توجه به افزایش هزینه‌ها برای آنها صرفه اقتصادی ندارد و باید نرخ‌گذاری توسط خود اشركت‌های هواپیمایی انجام شود. با این حال حسین مذنب، مدیرکل بازرسی، مدیریت عملکرد و حقوق شهروندان وزارت راه و شهرسازی (۲۱ دی ماه) در فضای مجازی شخصی خود، نوشت: برخلاف اخبار منتشر شده در چند روز اخیر، هیچ مجوزی برای افزایش قیمت بلیت هواپیما صادر نشده و مرجع قیمت‌گذاری تنها شورای عالی هواپیمایی است. وی افزود: قیمت‌های هواپیمایی موظف به اعمال قیمت مصوب خرداد ماه سال جاری هستند که در غیر این صورت با آنها برخورد قانونی صورت خواهد گرفت.

به گزارش مهر، در این راستا (۲۲ دی ماه)، یک گشت بازرسی مشترک با حضور نمایندگان وزارت راه و شهرسازی، پلیس امنیت اقتصادی و سازمان تعزیرات حکومتی از فرودگاه مهرآباد انجام شده و ۹ شرکت متخلف در فروش بلیت شناسایی و به‌سازمان تعزیرات حکومتی معرفی شدند. البته باید توجه داشت در خردادماه امسال نیز شرکت‌های هواپیمایی برای افزایش قیمت بلیت هواپیما اعتراض‌های بسیاری داشتند تا پس از جنجال‌های فراوان مجوز افزایش ۲۹ درصدی قیمت بلیت از سوی سازمان هواپیمایی و ستاد تنظیم بازار صادر شد.

این افزایش قیمت ۲۹ درصدی همچنان شرکت‌های هوایی را راضی نکرده بود، ایرلاین‌ها معتقد بودند که میزان افزایش قیمت فعلی بلیت‌های هواپیما باید با توجه به تورم روز کشور باشد که در همین راستا مجدد انجمن شرکت‌های هواپیمایی درخواست افزایش ۵۰ درصدی قیمت بلیت را که این درخواست از سوی مراجع مربوطه رد شد. محمد محمدی بخش رئیس سازمان هواپیمایی کشور و مهرداد بذریاش وزیر راه و شهرسازی در مصاحبه‌های اخیرشان از خرید و واردات هواپیما خبر دادند، اما با توجه به آشننگی بازار بلیت هواپیما تناقض بین اخبار وجود دارد. مهرداد بذریاش در گفت‌وگو با مهر با تأکید بر اینکه قیمت بلیت هواپیما باید بر اساس نرخ مصوبه باشد، گفت: از ایرلاین‌های هوایی در خصوص رعایت مقررات بازار بلیت توقع داریم و البته بلیت‌ها را قیمت پایین و تعداد بالا در بازار به عرضه برسانند. البته اخیر اخباری مبنی بر آزادسازی سوخت هواپیما و حذف یارانه خت‌ها شد، البته شرکت‌های هواپیمایی اعتقاد دارند که یارانه سوخت هواپیما عدد قابل توجهی نیست و نخواهد بود در حالی که مسئولین سازمان هواپیمایی و وزارت راه و شهرسازی اظهار می‌کنند که قیمت سوخت یارانه‌ای موجب کاهش چشمگیر بلیت هواپیما می‌شود و اگر سوخت یارانه‌ای هواپیما حذف شود قیمت بلیت قابل کنترل نیست. جعفر یازلو، سخنگوی سازمان هواپیمایی کشور در خصوص افزایش قیمت بلیت‌های هوایی اعلام کرد که در تیرماه ۱۴۰۰ و با اعمال محدودیت ۶۰ درصدی صندوق پروازها در زمان شیوع بیماری کرونا، نرخ بلیت نسبت به نرخ نامه ۱۳۹۹، ۴۰ درصد افزایش یافت. متعاقباً در آرمه ۱۴۰۰ و با رفع محدودیت فاصله‌گذاری اجتماعی در پروازها، شورای عالی هواپیمایی کشوری شرکت‌های هواپیمایی را به کاهش نرخ‌ها به میزان ۱۵ درصد موظف کرد. سخنگوی سازمان هواپیمایی کشوری در ادامه تأکید کرد: در دیماه ۱۴۰۰ همزمان با اجرایی شدن قانون مالیات بر ارزش افزوده در صنعت حمل و نقل هوایی نرخ بلیت در مسیره‌ای داخلی ۴ درصد افزایش یافت. پس از گذشت قریب به دو سال از تصویب افزایش ۳۰ درصدی نرخ‌ها توسط شورای عالی هواپیمایی کشوری در تاریخ ۲۱/۰۲/۱۴۰۲ بر اساس مصوبه ستاد تنظیم بازار نرخ تمامی مسیره‌ای داخلی بر اساس جدول بهای کامل بلیت هواپیما در هر یک از مسیره‌ای داخلی به میزان ۲۹ درصد افزایش یافت. وی ادامه داد: بر اساس آخرین اقدامات به عمل آمده از سوی شرکت‌های هواپیمایی و طرح دعوادر دیوان، دیوان عدالت اداری، به ابطل مصوبه ستاد تنظیم بازار اقدام کرد که بر اساس آن مقرر شده است حمل و نقل بار و مسافر هوایی مشمول قیمت‌گذاری بوده و افزایش قیمت آن منوط به هماهنگی با ستاد مزبور است.

حکم دیوان عدالت اداری شکسته شد

در حالی سخنگوی سازمان هواپیمایی کشور و مدیرکل بازرسی، مدیریت عملکرد و حقوق شهروندان وزارت راه و شهرسازی خیر دادند که ایرلاین‌ها مجاز به افزایش قیمت بلیت نیستند و اگر شرکت هوایی در این راستا برخلاف قوانین حرکت کند، قطعاً مجازات خواهد شد، اما با توجه به حکم دیوان عدالت اداری رویه نرخ‌گذاری بلیت هواپیما از تکلیفی بودن به آزادسازی تغییر پیدا کرد. علیرضا منظری معاون اسبق هوانوردی و امور بین‌الملل سازمان هواپیمایی کشوری در گفت‌وگو با مهر، گفت: در هفته اخیر مشکلاتی بین ایرلاین‌ها و بازار فروش بلیت هواپیما رخ داده بود که بلیت هواپیما با قیمت‌های نجومی به فروش می‌رسد. چند روز گذشته دیوان عدالت اداری رأی مبنی بر اینکه شرکت‌های هواپیمایی می‌توانند آزادانه قیمت‌گذاری بلیت داشته باشند و قیمت‌گذاری تکلیفی نباشد. منظری خاطرنشان کرد: سازمان هواپیمایی کشور و وزارت راه و شهرسازی پیگیری هایی برای برپا نگه داشتن حکم قبلی و ثابت نگه داشتن قیمت بلیت هواپیما داشتند که این موضوع موجب شد تا برخی از شرکت‌های هواپیمایی همچنان با قیمت قبلی بلیت‌ها را عرضه بازار کنند. البته همچنان تصمیم قاطع برای این مسیر وجود ندارد. وی افزود: قیمت‌های تکلیفی بلیت هواپیما از دو سال گذشته تاکنون افزایش نداشته و با توجه به افزایش هزینه ایرلاین این قیمت‌گذاری صرفه اقتصادی قطعاً برایشان نخواهد داشت. سازمان هواپیمایی کشور وزارت راه و شهرسازی باید تصمیمات جدی اخذ کند تا صنعت هوایی کشور با مشکل مواجه نشود. با آزادسازی قیمت بلیت هواپیما قطعاً بازار بلیت این حوزه سروسامان خواهد گرفت.